

Sygn. akt IVU 313/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2014r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze

IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Grażyna Śliwa

Protokolant sekr. Katarzyna Łyszczarz

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2014r. w Zielonej Górze

odwołania **W. D.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

z dnia 30 grudnia 2013r. (Znak (...))

w sprawie **W. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o dodatek pielęgnacyjny

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 30.12.2013r. Znak (...) i przyznaje wnioskodawczyni W. D. prawo do dodatku pielęgnacyjnego przy pobieranej rencie poczynając od dnia 06.09.2013r. do dnia 31.10.2014r.

Sygn. akt IV U 313/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 30.12.2013r. znak (...) odmówił W. D. prawa do dodatku pielęgnacyjnego przy pobieranej rencie.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wyjaśnił, że lekarz orzecznik i Komisja Lekarska ZUS w wydanych orzeczeniach, dotyczących stanu zdrowia wnioskodawczyni uznali, że jest ona osobą całkowicie niezdolną do pracy, lecz nie uznali ją za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Wnioskodawczyni W. D. w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych domagała się zmiany decyzji i przyznania jej prawa do dodatku pielęgnacyjnego, podnosząc, że jest osobą całkowicie niezdolną do samodzielnej egzystencji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawczyni W. D. urodzona (...) w dniu 06.09.2013r. złożyła w organie rentowym wniosek o przyznanie jej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i dodatku pielęgnacyjnego, czyli o ustalenie, iż jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji.

Wnioskodawczyni do dnia 20.07.2013r. pobierała świadczenie rehabilitacyjne. W celu ustalenia stanu zdrowia wnioskodawczyni, poddana została ona badaniu przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 25.10.2013r. rozpoznał u W. D.:

- ślepotę i jaskrę wtórną oka lewego,
- stan po leczeniu operacyjnym zaćmy oka lewego,
- wysoką krótkowzroczność obu oczu, z korekcyjną soczewką kontaktową oka prawego. Stan po odległej keratotomii radialnej prawego oka.

Lekarz orzecznik ZUS nie stwierdził u badanej niezdolności do samodzielnej egzystencji. Uznał, że wnioskodawczyni jest osobą całkowicie niezdolną do pracy od sierpnia 2013r.

dowód: orzeczenie lekarza orzecznika k. 14 akt orzecznich

Po złożeniu przez wnioskodawczynię sprzeciwu, w sprawie wypowiedzieli się członkowie Komisji Lekarskiej ZUS, który w orzeczeniu z dnia 19.11.2013r. uznali, że na podstawie przeprowadzonego przez lekarza okulistę badania i po analizie dokumentacji medycznej należy uznać, że wnioskodawczyni jest osobą całkowicie niezdolną do pracy na rok. Ubezpieczona nie wymaga długotrwałej opieki i pomocy osób innych w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych i jest osobą zdolną do samodzielnej egzystencji.

dowód: orzeczenie Komisji ZUS k. 20 akt orzecznich

Zaskarżoną decyzją organu rentowego z dnia 30.12.2013r. odmówiono wnioskodawczyni W. D. prawa do dodatku pielęgnacyjnego z uwagi na to, że nie uznano wnioskodawczyni za osobę całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji.

dowód: decyzja ZUS k. 101 akt rentowych

Poza sporem pozostaje, że wnioskodawczyni uprawniona jest aktualnie do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do dnia 31.10.2014r.

W celu ustalenia, czy W. D. jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji, postanowieniem z dnia 28.02.2014r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego okulisty, którego celem było ustalenie, czy wnioskodawczyni z powodu niemożliwości samodzielnej egzystencji wymaga stałej lub długotrwałej opieki innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

W opinii sądowo – lekarskiej z dnia 12.03.2014r. biegły sądowy specjalista chorób oczu wyjaśnił, że z powodu rozpoznanych schorzeń, W. D. jest aktualnie osobą całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji. Biegły stwierdził trudności w poruszaniu się, fakt, iż wymagała ona pomocy przy zajęciu miejsca do badania na urządzeniach okulistycznych.

Podkreślił, że na badanie stawiała się z mężem, który był jej przewodnikiem. W ocenie biegłego – stan narządu wzroku uległ pogorszeniu od momentu wystąpienia odwarstwienia siatkówki oraz wykonanej witrektomii. Zdaniem biegłego jest ona osobą całkowicie niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji do dnia 31.10.2014r.

dowód: opinia biegłego sądowego k. 14 akt

W związku z zastrzeżeniem do opinii biegłego zgłoszonym przez organ rentowy w piśmie z dnia 11.04.2014r., biegły lekarz sądowy wydał opinię uzupełniającą.

W opinii uzupełniającej podtrzymał w całości wnioski ze swojej opinii, szczegółowo uzasadniając swoje stanowisko w sprawie.

Biegły sądowy powołał się przy tym na dokumentację medyczną i wyniki badań.

dowód: uzupełnienie opinii k. 26 akt

W kolejnym piśmie procesowym z dnia 16.05.2014r. (k. 30 akt) organ rentowy nie zgodził się z ustaleniami dokonanymi przez biegłego sądowego okulistę. Wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego okulisty na okoliczność jak w postanowieniu Sądu z 28.02.2014r. Nie składając merytorycznych zastrzeżeń do opinii biegłego, organ rentowy podał, że opinie wydane przez biegłego są dość enigmatyczne i mało merytoryczne pod względem medycznym i orzecznictwem. Głównym zarzutem było to, że podane przez biegłego uzasadnienie jest zupełnie odmienne od kryteriów jakie stosuje się przy orzekaniu ZUS a przyjętym od stosowanych przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności w PZON, celem ujednolicenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, że odwołanie wnioskodawczyni okazało się zasadne.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. z 2009r., Dz. U. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Osobą niezdolną do pracy, jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Osobą całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ustawy).

Niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych (art. 13 ust. 5 ustawy).

W zakresie oceny zdolności wnioskodawczyni do samodzielnej egzystencji Sąd oparł swe rozstrzygnięcie w głównej mierze na opinii powołanego w sprawie biegłego sądowego okulisty. Dowód z opinii biegłych jest bowiem w tej kategorii spraw tzw. dowodem o przesądzającym znaczeniu, analizującym i sumującym przeciwstawne oceny prezentowane przez strony i Sąd nie może zastępować tego dowodu innym np. dowodem z zeznań świadków, zaświadczeń lekarskich.

Opinia biegłego sądowego właściwego do rozpoznanych u badanej schorzeń, w niniejszej sprawie została sporządzona rzetelnie, w oparciu o fachową wiedzę biegłego, po zapoznaniu się przez biegłego z przedłożoną dokumentacją lekarską i przeprowadzeniu badania wnioskodawcy, a ponadto została logicznie, jasno i wyczerpująco uzasadniona.

Biegły sądowy lekarz okulista przeprowadzeniu badania przedmiotowego i podmiotowego oraz po wnikliwej analizie przedstawionej dokumentacji sądowo – lekarskiej stwierdził, że wnioskodawczyni w aktualnym stanie zdrowia jest całkowicie niezdolna do pracy i niezdolna do samodzielnej egzystencji. Biegły sądowy szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko w opinii i w opinii uzasadniającej.

Sąd przychylił się w całości do powyższych ustaleń biegłego lekarza sądowego w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni.

Należy mieć na uwadze, iż specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się z tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Kryteria oceny tego dowodu stanowią również: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanych w nich stanowisk oraz stopień stanowczości wyrażonych w nich ocen (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 25 czerwca 2009 r., V ACa 139/09, LEX nr 551993; wyrok SN z dnia 15 czerwca 1970 r., I CR 224/70, LEX nr 6750).

Organ rentowy polemizował z ustaleniami biegłego sądowego, jednakże nie złożył do tych opinii merytorycznych zastrzeżeń.

W tym stanie rzeczy Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego lekarza sądowego okulisty, uznając ten dowód za nieistotny do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. W ocenie Sądu wszelkie wątpliwości, które zgłosił pozwany zostały już przez biegłego jednoznacznie i rzeczowo wyjaśnione w uzasadnieniu wydanych opinii.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji występuje nawet wtedy, gdy osoba całkowicie niezdolna do pracy może wypełniać niektóre z elementarnych czynności życiowych we własnym zakresie np. zje posiłek przygotowany przez inną osobę, o ile w pozostałym zakresie jest pozbawiona praktycznej możliwości egzystowania w humanitarnych warunkach bez koniecznej stałej lub długotrwałej pomocy ze strony osoby drugiej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 05.09.2013, III A Ua 16 42/12, Lex nr 1372288).

Z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Wnioskodawczyni nawet na badanie przez biegłego sądowego stawiała się z mężem, który jest jej faktycznym opiekunem (co wyraźnie w swej opinii podkreślił biegły lekarz sądowy okulista).

Mając na uwadze powyższe względy, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd orzekł jak w wyroku.